

Dossier. Miquel Tarradell.

Quaranta anys de

Les arrels de Catalunya

Walter Cruells, Miquel Molist i Enriqueta Pons

La passada tardor va fer 40 anys que es va publicar el llibre de M. Tarradell *Les arrels de Catalunya* com a primer volum de la Sèrie Històrica de la col·lecció «Biografies Catalanes» de l'Editorial Vicens Vives, de Barcelona. No és una efemèride de les que s'acostumen a assenyalar o celebrar, però a COTA ZERO li va semblar una oportunitat d'or per «recordar» l'obra i l'autor d'una manera complementària. En efecte, el llibre *Les arrels de Catalunya* tenia per objectiu posar a l'abast dels lectors àvids de l'època una síntesi històrica innovadora de l'estat dels coneixements de què es disposava sobre la prehistòria de Catalunya. La publicació de l'obra, però, a més d'aconseguir amb escreix aquest objectiu, va constituir un revulsiu per l'enfocament i la visió innovadora i moderna de la prehistòria catalana que, en certa manera, va ser vigent durant molts anys. D'altra banda, tot i que la figura del Dr. Tarradell serà comentada en l'article introductor, voldríem recordar aquí alguns dels seus trets biogràfics personals que potser seran d'interès per a aquells arqueòlegs més joves que no tingueren la sort de conèixer-lo personalment.

Miquel Tarradell va néixer a Barcelona el 1920, estudià a la Universitat de Barcelona, es doctorà a la universitat de Madrid i aprofundí els seus coneixements a les universitats de Nova York i de París. Ja com a arqueòleg, excavà nombrosos jaciments a Catalunya i passà vuit anys al llavors protectorat espanyol del Marroc com a director del Servei d'Arqueologia, càrrec que continuà per encàrrec del govern marroquí.

L'any 1956 ingressà com a catedràtic a la Universitat de València i fou delegat de zona d'excavacions al País Valencià i, el 1970, arribà a la Universitat de Barcelona per unir-se de nou amb els professors Joan Maluquer i Pere de Palol, i així tancà una llarga etapa d'activitat científica fora de Catalunya.

Membre del l'Institut d'Estudis Catalans, de l'Acadèmia de les Bones Lletres de Barcelona, de l'Acadèmia de la Història de Madrid, de l'Institut Arqueològic alemany de Berlín, així com del Comitè Permanent dels Congressos Internacionals de Ciències Prehistòriques i dels Congressos Arqueològics Nacionals, té una important obra publicada de la qual cal destacar *Manual de prehistoria africana* (en col·laboració amb Lluís Pericot), *Marruecos Púnico*, *Lixus*, *Prehistòria i Antiguitat* etc. Tarradell era, en paraules d'un altre gran contemporani seu, Joan Maluquer, un humanista «global» que Núria Rafel descriu així: «...explicava les regions naturals dels Països Catalans a través dels diferents pans que s'hi elaboraven... D'aquesta mena d'explicacions podia passar fàcilment a comentar un poema de Riba o de Kavafis. Sabia connectar i, a la vegada, expressar-se amb rigor i lluïment, era un gran divulgador.»

Amb aquest dossier de COTA ZERO hem volgut fer un reconeixement a una obra (forçosament inclouen també la figura de l'autor) que, tot i destinada al gran públic (o potser per això), ha estat un dels textos de síntesi de l'arqueologia catalana que ha tingut més vigència i més incidència en el coneixement. D'altra ban-

da, aquesta mateixa obra serveix de model, a nivell d'objectius i formes, per intentar una actualització de les dades obtingudes al llarg d'aquests quaranta anys posteriors amb l'ànim de posar, un cop més, a l'abast dels estudiosos i interessats en el nostre passat una eina actualitzada i rigorosa que planteja l'estat actual del nostre coneixement en relació al nostre país.

Així doncs, COTA ZERO va optar per encarregar a diferents especialistes del nostre país una sèrie de treballs, amb l'objectiu de cobrir globalment el mateix àmbit cronològic que l'obra emblemàtica de Tarradell presentava, és a dir, des de les Arrels del Paleolític fins a la Civilització Ibèrica i la Catalunya satèl·lit del món clàssic. Les novetats de la recerca han fet variar, però,

l'esquema de l'obra original, i s'han agrupat alguns dels períodes o capítols a fi de poder exposar millor l'estat actual de coneixement. A més, s'ha volgut emfatitzar en una introducció la personalitat de l'autor i la importància de l'obra, sempre en el context del moment històric que van representar per a l'arqueologia catalana els anys seixanta, amb el trencament de l'època més franquista.

No voldríem acabar sense donar les gràcies als investigadors que han col·laborat a fer realitat aquest dossier i han participat directament en la commemoració d'aquest aniversari d'un text que bona part dels arqueòlegs formats al darrer quart de segle passat varen tenir com a llibre de lectura obligada.

café d' Alep

Mallorca, 308

Tel. (93) 459 16 07

08037 Barcelona